

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

RIZIKOVÉ OBLASTI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

OBSAH

1	Úvod	4
2	Předpokládaná hodnota veřejné zakázky	5
2.1	Zákaz dělení veřejných zakázek	5
2.2	Uveřejnění předpokládané hodnoty veřejné zakázky a limitace nabídkové ceny	6
3	Vymezení předmětu veřejné zakázky	7
3.1	Zákaz diskriminace	7
3.2	CPV kódy	9
4	Obchodní podmínky veřejné zakázky	9
4.1	Přiměřenost obchodních podmínek	9
4.2	Forma obchodních podmínek	11
5	Podmínky kvalifikace a posouzení jejich splnění	12
5.1	Zákaz nezákonných kritérií kvalifikace	12
5.2	Přiměřenost podmínek kvalifikace	12
5.3	Způsob prokazování splnění kvalifikace	13
5.4	Správnost vymezení podmínek kvalifikace a souvisejících údajů	13
5.5	Kvalifikace u veřejných zakázek malého rozsahu spolufinancovaných z OP ŽP a OP ST	14
5.6	Posouzení splnění podmínek kvalifikace	14
5.7	Objasnění kvalifikace	14
6	Pravidla pro hodnocení nabídek	15
6.1	Stanovení hodnotících kritérií	15
6.2	Hodnocení na nejnižší nabídkovou cenu u rámcových dohod	16
7	Lhůta pro podání nabídek nebo žádostí o účast	17
8	Změna nebo doplnění zadávací dokumentace	17
9	Předkládání originálů elektronických dokumentů	18
10	Výběr dodavatele	18
11	Střet zájmů	19
12	Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku	20
13	Změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku	20
14	Povinnost uveřejnění a archivace	22
14.1	Povinnost uveřejnění při zahájení a v průběhu zadávacího řízení	22
14.2	Povinnost uveřejnění informací po ukončení zadávacího řízení a uveřejnění smlouvy v registru smluv	23
14.3	Uchování dokumentace o zadávacím nebo výběrovém řízení	23
15	Užitečné informační zdroje	25

SEZNAM ZKRATEK

CPV	společný slovník pro veřejné zakázky ve smyslu Nařízení Komise (ES) č. 213/2008 ze dne 28. listopadu 2007, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES o postupech při zadávání zakázek, pokud jde o přezkum CPV (Text s významem pro EHP)
SFŽP	Státní fond životního prostředí České republiky
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OP ST	Operační program Spravedlivá transformace
Pokyny OP	Pokyny pro zadávání zakázek v Operačním programu Životní prostředí a v Operačním programu Spravedlivá transformace pro období 2021-2027
Přehled FO	Přehled finančních oprav při porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Aplikuje se u výdajů financovaných Unií v rámci sdíleného řízení v případě nedodržení pravidel pro veřejné zakázky. Jedná se o přílohu k rozhodnutí Komise C(2019) 3452 ze dne 14. 5. 2019, kterým se stanoví a schvalují pokyny ke stanovení finančních oprav, jež má Komise provést u výdajů financovaných Unií v rámci sdíleného řízení v případě nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Výše finanční opravy se pohybuje v rozmezí od 2 % - 100 % v závislosti na typu a závažnosti porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Přehled finančních oprav při porušení pravidel pro zadávání veřejných je promítnut do Rozhodnutí o poskytnutí dotace.
TED	Tenders Electronic Daily – on-line verze Dodatku k Úřednímu věstníku EU
VVZ	Věstník veřejných zakázek
ZZVZ	zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ZoRS	zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů

1 ÚVOD

Účelem tohoto dokumentu je upozornit žadatele a příjemce OP ŽP a OP ST, kteří vystupují v roli zadavatelů veřejných zakázek, na vybrané rizikové oblasti zadávání veřejných zakázek.

Vedle úvodního slova k jednotlivým vybraným aspektům zadávání veřejných zakázek obsahuje tento dokument také související modelové příklady nejčastějších pochybení zadavatelů, a v některých případech rovněž příklady dobré praxe. Obsahová stránka tohoto dokumentu je upravena tak, aby odpovídala aktuálním legislativním i metodickým východiskům, zejména ZZVZ a Pokynům OP.

Tento dokument je určen pro žadatele a příjemce, kteří disponují již určitou úrovní znalostí relevantních předpisů, související terminologie i klíčových institutů v oblasti zadávání veřejných zakázek.

Pro vyloučení pochybností SFŽP uvádí, že tento dokument slouží pouze jako výkladová pomůcka, není součástí programové dokumentace a neukládá zadavatelům veřejných zakázek spolufinancovaných z OP ŽP a OP ST žádné povinnosti.

Uvedené modelové příklady nezohledňují veškeré možné okolnosti, které mohou v praxi nastat.

Tento dokument byl vypracován dle právního stavu k 04. 03. 2026.

2 PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

2.1 Zakáz dělení veřejných zakázek

Dotčená ustanovení: §§ 16-23 ZZVZ

Zadavatel má povinnost stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky dle pravidel uvedených v ZZVZ nebo v Pokynech OP k okamžiku zahájení zadávacího řízení, nebo k okamžiku zadání veřejné zakázky, pokud není zadávána v zadávacím řízení.

ZZVZ i Pokyny OP zakazují věcně rozdělit předmět jedné veřejné zakázky za účelem obcházení zákonem stanovených limitů. Za jednu veřejnou zakázku jsou považována plnění, která tvoří jeden funkční celek a jsou zadávána v časové souvislosti. Tato plnění pak zadavatel může zadat v jednom nebo více zadávacích řízeních. Pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je tedy klíčové posouzení funkční a časové souvislosti jednotlivých plnění.

Pro posouzení funkční souvislosti lze podpůrně využít posouzení z věcného a místního hlediska. Pokud jedno z těchto hledisek (funkční nebo časové) není naplněno, nejedná se o související plnění, tedy jednu veřejnou zakázku, a taková plnění lze zadávat samostatně.

Funkční souvislost je naplněna v takových případech, kdy jsou jednotlivá plnění pořizována za účelem společného cíle, tedy kdy posuzovaná plnění společně vytváří jeden funkční celek.

Věcná souvislost je naplněna, pokud se jedná o plnění stejného nebo srovnatelného druhu, tj. svým charakterem totožné či obdobné.

Místní souvislost znamená, že jednotlivá plnění jsou realizována na stejném místě, nebo na místech, která spolu funkčně souvisejí a tvoří jeden celek. Nemusí se tedy jednat jen o geografickou blízkost, ale může jít i o funkční propojení míst plnění.

Časová souvislost znamená, že jednotlivá plnění jsou realizována ve stejném období nebo na sebe časově navazují. Důležitým aspektem je předvídatelnost jednotlivých plnění ze strany zadavatele, zejména pokud má předem připravený plán jejich realizace (např. v rámci projektu). Pokud zadavatel ví nebo mohl vědět, že bude tato plnění pořizovat, a to i v případě, že jejich realizace je rozložena do několika let, je na místě takovou veřejnou zakázku zadávat jako jeden celek, tedy jedinou veřejnou zakázku (např. rozdělenou na části v samostatných zadávacích řízeních). Časová souvislost není vázána na jedno účetní období ani kalendářní rok.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel v průběhu víceletého projektu několikrát pořídil běžné kancelářské potřeby, které jsou dodávány několika dodavateli, přičemž pořízení veškerého plnění realizoval formou veřejné zakázky malého rozsahu podle pravidel pro výběrové řízení v Pokynech OP, neboť každý jednotlivý nákup hodnotou odpovídal veřejné zakázce malého rozsahu.

Zadavatel měl v rozpočtu projektu naplánovaný nákup kancelářských potřeb v letech 2023-2025 ve výši 5 000 000,00 Kč bez DPH.

Následně zadavatel svůj postup zdůvodnil tak, že tato plnění společně nezahrnul do předpokládané hodnoty, neboť nevěděl s jistotou, jaký bude přesný rozsah dodávek a kancelářské potřeby tak pořizoval podle svých aktuálních potřeb.

Uvedený postup zadavatele je v rozporu se ZZVZ, protože se jedná funkční celek a jednotlivé zakázky byly zadávány v časové souvislosti. Zadavatel se tak dopustil nepřípustného dělení veřejné zakázky.

Příklad správného postupu

Zadavatel při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na kancelářské potřeby neměl přesnou představu, kdy a jaké množství bude v průběhu roku potřebovat, ale s ohledem na charakter projektu a znalosti svých extenzivních potřeb z minulých období si byl vědom toho, že tyto nákupy mohou přesáhnout hranici pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, a provedl proto zadávací řízení postupem platným pro podlimitní veřejnou zakázku, na jehož základě uzavřel rámcovou dohodu s více dodavateli. V průběhu roku pak následně vyzýval účastníky rámcové dohody k předložení nabídek na dodávku kancelářských potřeb, jejichž množství v souladu s podmínkami uvedenými v rámcové dohodě přesně vymezil ve výzvě k podání nabídek.

2.2 Uveřejnění předpokládané hodnoty veřejné zakázky a limitace nabídkové ceny

Dotčená ustanovení: § 6 odst. 1 a 2, § 36 odst. 3 ZZVZ

Předpokládanou hodnotu veřejné zakázky není zadavatel povinen uveřejňovat. Na druhou stranu právě tento údaj může pro potenciální účastníky zadávacího řízení představovat jeden ze základních parametrů při vyhledávání pro ně zajímavých veřejných zakázek jako potenciálních obchodních příležitostí. Je proto na zadavateli, aby zvážil veškerá pro a proti, které uveřejnění či neuveřejnění předpokládané hodnoty přináší.

Zadavatel často uveřejní předpokládanou hodnotu s ohledem na objem dostupných finančních prostředků souvisejících s pořízováním konkrétního plnění a zároveň stanoví podmínku nejvyšší možné nabídkové ceny. V takovém případě je nutné, aby zadavatel zcela jasně specifikoval příslušná omezení i případné důsledky podání nabídky s vyšší cenou.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel uvedl v zadávací dokumentaci k požadavkům na způsob zpracování nabídkové ceny, že výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky je limitní hodnotou odpovídající maximální výši finančních prostředků, které má zadavatel na veřejnou zakázku k dispozici. Zároveň stanovil, že pokud i ekonomicky nejvýhodnější nabídka překročí předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, může to být důvodem pro zrušení zadávacího řízení.

Z uvedené formulace není zcela zřejmé, co měl zadavatel na mysli označením „*limitní hodnota*“, ani zda účastník zadávacího řízení, který podá nabídku s cenou vyšší než takovou „*limitní hodnotou*“, bude vyloučen z účasti v zadávacím řízení. Zadavatel totiž pouze stanovil, že taková skutečnost „*může*“ být důvodem pro zrušení zadávacího řízení. Zadávací podmínky tak neumožňovaly jednoznačný výklad, resp. nebyly stanoveny v podrobnostech nezbytných pro účast dodavatele v zadávacím řízení a mohly v konečném důsledku vést k odrazení potenciálních účastníků zadávacího řízení.

Následně byly v daném zadávacím řízení podány pouze nabídky s cenou vyšší, než byla předpokládaná hodnota veřejné zakázky, přičemž hodnoticí komise dospěla k závěru, že si zadavatel citovaným ustanovením zadávací dokumentace vyhradil pouze možnost z daného důvodu vyloučit účastníky zadávacího řízení a že s ohledem na aktuální stav dostupných finančních prostředků lze takové nabídky akceptovat.

Dotčené zadávací podmínky tedy umožnily hodnoticí komisi takřka libovolný výklad při posuzování splnění podmínek účasti v zadávacím řízení.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 3 ZZVZ a porušil zásady transparentnosti a zákazu diskriminace, kterými byl vázán podle § 6 odst. 1 a 2 ZZVZ.

Příklad správného postupu

Zadavatel uvedl v zadávací dokumentaci, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky zároveň představuje maximální možnou nabídkovou cenu, kterou může účastník zadávacího řízení nabídnout, a že nesplnění této zadávací podmínky je důvodem pro vyloučení účastníka zadávacího řízení.

3 VYMEZENÍ PŘEDMĚTU VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

3.1 Zákaz diskriminace

Dotčená ustanovení: § 6 odst. 2, § 36 odst. 1, § 89 odst. 5 a 6 ZZVZ

Předmět veřejné zakázky zadavatel vymezuje zejména prostřednictvím technických podmínek, tedy požadavků na vlastnosti předmětu veřejné zakázky. Zadavatel nesmí stanovit technické podmínky tak, aby byl bezdůvodně zvýhodněn nebo naopak znevýhodněn určitý dodavatel, výrobek apod. Přestože zadavatel samozřejmě při vymezení předmětu veřejné zakázky zohledňuje reálné podmínky relevantního trhu, není oprávněn bezdůvodně upřednostňovat určitá řešení před jinými vhodnými řešeními, odpovídajícími jeho skutečným potřebám.

Pokud při vymezení předmětu veřejné zakázky zadavatel přistoupí k výslovnému uvedení požadavku či odkazu na určitý výrobek, službu apod., musí být pro takový postup splněny podmínky uvedené v ZZVZ, resp. Pokynech OP. Samotné umožnění jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení pro plnění veřejné zakázky, nezavazuje zadavatele odpovědnosti za soulad zadávacích podmínek s příslušnými ustanoveními ZZVZ, resp. Pokynů OP. Stejně tak zadavatel nesmí slučovat vzájemně nesouvisející předmět plnění veřejné zakázky, resp. obecně stanovovat zadávací podmínky tak, aby určitým dodavatelům bezdůvodně přímo nebo nepřímo zaručovaly konkurenční výhodu nebo vytvářely bezdůvodné překážky hospodářské soutěže.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel, aniž by to bylo odůvodněno předmětem veřejné zakázky, uvedl v technických podmínkách veřejné zakázky na dodávky výpočetní techniky odkazy na konkrétní výrobky a ochranné známky (mj. obchodní značky konkrétního výrobce procesorů, grafických karet apod.). Zadavatel k těmto odkazům uvedl, že se jedná o příklady, resp. „referenční výrobky

odpovídající požadovanému standardu“ a zároveň výslovně umožnil pro plnění veřejné zakázky použití jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení.

Pro takový postup však nebyla splněna podmínka nemožnosti dostatečně přesného a srozumitelného popisu předmětu veřejné zakázky prostřednictvím obecných parametrů, čímž došlo k bezdůvodnému zvýhodnění určitých výrobků.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 1 ZZVZ a § 89 odst. 5 a 6 ZZVZ a porušil zásadu zákazu diskriminace, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel, aniž by to bylo odůvodněno předmětem veřejné zakázky, uvedl v technických podmínkách veřejné zakázky na dodávky nábytku požadavky na parametry poptávaného zboží, které byly stanoveny zcela shodně s technickou specifikací existujícího výrobku podle prospektu výrobce a obsahovaly také „ilustrační fotografie“ zobrazující existující výrobek (jehož vzhled byl chráněn průmyslovým vzorem).

Přestože zadavatel neuvedl zcela konkrétní označení výrobku (např. název výrobce, typové označení výrobku apod.), a přestože výslovně umožnil pro plnění veřejné zakázky použití jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení, s ohledem na technické podmínky nebylo fakticky použito žádného jiného řešení možné. Tím došlo k bezdůvodnému zvýhodnění určitého výrobku a vyloučení ostatních vhodných výrobků, které by odpovídaly skutečným potřebám zadavatele.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 1 ZZVZ a 89 odst. 5 a 6 ZZVZ a porušil zásadu zákazu diskriminace, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel v rámci jedné veřejné zakázky pořizoval komplexní dodávku vybavení řemeslného inkubátoru. Součástí předmětu dané veřejné zakázky byl nábytek, konkrétní náčiní a přístroje pro práci se dřevem i běžná výpočetní technika, přičemž ani jednu z uvedených částí předmětu plnění nebylo s ohledem na jejich rozsah možné považovat za marginální vůči zbývajícím.

Zadavatel tedy do předmětu jedné veřejné zakázky sloučil několik vzájemně nesouvisejících komodit, které mají standardně odlišný okruh dodavatelů a jejichž sloučení do jediné veřejné zakázky není objektivně důvodné (např. z hlediska neexistence nutnosti vzájemné kompatibility, kterou nelze zajistit stanovením odpovídajících technických podmínek, či neexistence tzv. funkčního celku jako je tomu např. u zhotovení stavby apod.).

Přestože lze do jisté míry chápat snahu zadavatele pořídit vybavení řemeslného inkubátoru jako celek (tzv. „na klíč“), s ohledem na specifickou povahu vynakládání veřejných prostředků nemohou být určité zájmy zadavatele (např. snaha o zjednodušení procesu pořízení veškerého zboží) upřednostňovány před základními zásadami zadávání veřejných zakázek. Možné pochybení zadavatele pak nemůže zhojit ani skutečnost, že na trhu existují někteří dodavatelé, kteří jsou schopni danou veřejnou zakázku splnit (ať už vlastními silami nebo prostřednictvím poddodavatelů), když zároveň prokazatelně existují také dodavatelé, kteří se zabývají pouze určitou částí jejího předmětu.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 1 ZZVZ a porušil zásadu zákazu diskriminace, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ.

3.2 CPV kódy

Dotčená ustanovení: § 6 odst. 2 ZZVZ, Nařízení Komise (ES) č. 213/2008 Při vymezení předmětu veřejné zakázky zadávané v zadávacím řízení, které je zahajováno odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění ve VVZ, případně TED, je zadavatel povinen použít klasifikaci podle slovníku jednotného klasifikačního systému pro veřejné zakázky prostřednictvím tzv. CPV kódu.¹ Tuto povinnost považují zadavatelé často za nadbytečnou administrativní zátěž.

Avšak s ohledem na skutečnost, že účelem CPV kódů je především kategorizace a usnadnění vyhledávání veřejných zakázek v příslušných informačních systémech, přičemž zejména z hlediska zahraničních dodavatelů se jedná o základní identifikační znak veřejné zakázky, může nesprávné použití CPV kódu vést až k nedodržení základních zásad zadávání veřejných zakázek a k ovlivnění výběru dodavatele.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel při zadávání veřejné zakázky vyhledal v CPV položku, která dle jeho názoru odpovídala svým označením předmětu veřejné zakázky, aniž by si ověřil zařazení této položky do struktury CPV. Následně při specifikaci předmětu veřejné zakázky v zadávacích podmínkách použil pouze jeden CPV kód, který však s ohledem na své zařazení do struktury CPV nijak nesouvisel s předmětem veřejné zakázky a ani se nijak netýkal okruhu činností provozovaných potenciálními účastníky zadávacího řízení.

Zadavatel tak porušil zásadu zákazu transparentnosti, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ.

4 OBCHODNÍ PODMÍNKY VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

4.1 Přiměřenost obchodních podmínek

Dotčená ustanovení: § 6 odst. 2, § 36 odst. 1, § 51, § 222 ZZVZ

Při vymezení obchodních podmínek veřejné zakázky musí zadavatelé především dbát na to, aby jejich prostřednictvím dosáhl řádného a včasného plnění veřejné zakázky a zároveň minimalizoval rizika související s plněním veřejné zakázky. Z povahy věci je zřejmé, že práva a povinnosti vyplývající z uzavřené smlouvy na veřejnou zakázku bývají často vychýleny ve prospěch zadavatele, který má hlavní slovo při tvorbě obchodních podmínek.

Zadavatel však nesmí tohoto postavení zneužít a stanovovat obchodní podmínky, které by mohly vést k diskriminaci či k odrazení potenciálních účastníků zadávacího řízení. Zadavatel se musí vyvarovat především stanovení nepřiměřených obchodních podmínek utvrzujících či zajišťujících povinnosti dodavatele, nevhodných podmínek plnění, bezdůvodných požadavků na osobu dodavatele (byť nejsou předmětem stanovených kvalifikačních předpokladů), lokálních omezení apod.

¹ Pro snadnější vyhledávání správného CPV kódu včetně jeho zařazení do odpovídající kategorie lze použít příslušný nástroj dostupný v Informačním systému veřejných zakázek zde: <https://isvz.nipez.cz/ciselniky/cpv>.

Mezi nevhodné obchodní podmínky, které mohou za určitých okolností negativně ovlivnit okruh potenciálních účastníků zadávacího řízení a výběr dodavatele, patří např. nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty, požadavek na zřízení bankovní záruky nebo pojištění v nepřiměřené výši či době trvání, bezdůvodný požadavek na servisní organizaci dodavatele se sídlem na území České republiky, nejzazší termín plnění veřejné zakázky stanovený pevným datem, aniž by byl v zadávacích podmínkách specifikován způsob jeho posunu v případě možných průtahů zadávacího řízení apod.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel stanovil v obchodních podmínkách, že je dodavatel povinen zajistit pro záruční opravy servisní středisko se sídlem na území ČR v dojezdové vzdálenosti 50 km od sídla zadavatele.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 1 ZZVZ a porušil zásadu zákazu diskriminace, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ.

Příklad správného postupu

Zadavatel stanovil v obchodních podmínkách veřejné zakázky požadavky na časovou a jazykovou dostupnost servisní linky pro nahlášení vady dodavateli, přiměřenou maximální dobu servisního zásahu a maximální dobu pro odstranění vady od jejího nahlášení.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel stanovil v obchodních podmínkách veřejné zakázky nejzazší termín plnění pevným datem. S ohledem na následné změny zadávací dokumentace byl zadavatel nucen několikrát prodloužit lhůtu pro podání nabídek. Nejzazší termín plnění však neposunul a potenciální účastníci zadávacího řízení se tak mohli dostat do nejistoty, zda budou schopni veřejnou zakázku splnit řádně a včas, aniž by jim hrozily stanovené smluvní pokuty za prodlení s plněním, což mohlo ovlivnit jejich rozhodnutí podat nabídku.

Po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku s vybraným dodavatelem se stanovená doba plnění ukázala být objektivně nesplnitelnou a zadavatel přistoupil k posunutí nejzazšího termínu plnění prostřednictvím dodatku ke smlouvě, čímž umožnil podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku.

Zadavatel tak v důsledku nevhodně stanoveného termínu plnění veřejné zakázky nedodržel postup stanovený v § 222 odst. 1 a odst. 3 písm. a) a b) ZZVZ.

Příklad správného postupu

Zadavatel stanovil v obchodních podmínkách veřejné zakázky nejzazší termín plnění přesným počtem týdnů ode dne nabytí účinnosti smlouvy na veřejnou zakázku. Zároveň v zadávací dokumentaci uvedl předpokládané datum uzavření smlouvy na veřejnou zakázku s výhradou, že se jedná o pouhý předpoklad, přičemž skutečné datum se může lišit v závislosti na průběhu zadávacího řízení.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel stanovil v obchodních podmínkách veřejné zakázky složení bankovní záruky do určitého termínu po podpisu smlouvy. Dodavatel, se kterým byla uzavřena smlouva tuto bankovní záruku ve stanovené lhůtě nepředložil. Zadavatel následně předložení bankovní záruky po dodavateli nijak nevymáhal.

Zadavatel tak v důsledku nevymáhání bankovní záruky nedodržel postup stanovený v § 222 odst. 1 a odst. 3 písm. a) a b) ZZVZ.

4.2 Forma obchodních podmínek

Dotčená ustanovení: § 51 odst. 3 ZZVZ

ZZVZ či Pokyny OP nezakládají povinnou formu obchodních podmínek veřejné zakázky. Zadavateli lze však doporučit, aby upravil komplexní obchodní podmínky veřejné zakázky formou znění závazného návrhu smlouvy na veřejnou zakázku přiloženého k zadávací dokumentaci.

Takový postup může podstatným způsobem omezit rizika podání nabídky nesplňující zadávací podmínky a zcela vyloučit riziko předložení návrhu smlouvy na veřejnou zakázku obsahujícího ustanovení, která sice nejsou ve zřejmém rozporu se zadávacími podmínkami, ale zadavatel po jejich posouzení dospěje k závěru, že je není ochoten akceptovat, čímž je postaven do obtížné situace.

Zadavatel zároveň může snížit administrativní náročnost zpracování nabídky tím, že nebude požadovat, aby byl její součástí podepsaný návrh smlouvy na veřejnou zakázku.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel vymezil v zadávací dokumentaci pouze stručné obchodní podmínky a vypracování návrhu smlouvy na veřejnou zakázku ponechal na účastnících zadávacího řízení.

Vybraný dodavatel přitom předložil návrh smlouvy, který nebyl zcela v souladu se zadávací dokumentací (např. nad rámec zadavatelem stanovených obchodních podmínek byla vymezena maximální výše smluvní pokuty za prodlení s plněním veřejné zakázky).

Zadavatel se přesto rozhodl, že nabídnuté obchodní podmínky akceptuje a s vybraným dodavatelem uzavřel smlouvu na veřejnou zakázku.

Zadavatel tak nedodržel § 51 odst. 3 ZZVZ.

Příklad správného postupu

Zadavatel vymezil obchodní podmínky prostřednictvím znění závazného návrhu smlouvy, který byl přílohou zadávací dokumentace. Zadavatel zároveň v zadávací dokumentaci stanovil, že součástí nabídky nemusí být návrh smlouvy na veřejnou zakázku a že smlouva na veřejnou zakázku bude uzavřena právě ve znění závazného návrhu smlouvy.

5 PODMÍNKY KVALIFIKACE A POSOUZENÍ JEJICH SPLNĚNÍ

5.1 Zákaz nezákonných kritérií kvalifikace

Dotčená ustanovení: § 53 odst. 4, §§ 74-88, 36 odst. 1, § 6 odst. 2 ZZVZ

Výčet kritérií základní a profesní způsobilosti i ekonomické a technické kvalifikace stanovený v ZZVZ je taxativní. Zadavatel tak není oprávněn při zadávání veřejné zakázky v zadávacím řízení požadovat po dodavateli prokázání splnění zákonem výslovně neupravených kritérií kvalifikace,² byť může za podmínek stanovených v ZZVZ do určité míry ovlivnit rozsah požadované kvalifikace i způsob prokázání jejího splnění, zejména v případě kritérií technické kvalifikace.

Zadavatel nesmí v zadávací dokumentaci stanovit požadavky, které se nevztahují k plnění veřejné zakázky, ale k osobě účastníka zadávacího řízení a které by představovaly zastřené kritérium kvalifikace nad rámec ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel zadával veřejnou zakázku v otevřeném řízení. V části zadávací dokumentace označené „*Další požadavky zadavatele*“ uvedl, že je účastník zadávacího řízení povinen ve své nabídce předložit doklad o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou třetí osobě.

Tento požadavek se tedy vázal k osobě účastníka zadávacího řízení a jednalo se tak o nezákonný kvalifikační předpoklad, bez ohledu na to, že ho zadavatel označil jiným způsobem. Požadavek na pojištění si mohl zadavatel stanovit pouze ve vztahu k vybranému dodavateli, např. v rámci obchodních podmínek nebo dalších podmínek pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku.

Skutečnost, zda jsou účastníci zadávacího řízení v požadovaném rozsahu pojištěni ještě před uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku, nijak nesouvisí s předmětem veřejné zakázky či skutečnými potřebami zadavatele.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 1 ZZVZ porušil zásadu zákazu diskriminace, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ

5.2 Přiměřenost podmínek kvalifikace

Dotčená ustanovení: § 36 odst. 1, § 73 odst. 6, § 6 odst. 2 ZZVZ

Zadavatel je povinen stanovit podmínky ekonomické nebo technické kvalifikace přiměřeně vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky. Zadavatel tak musí při vymezení požadované kvalifikace opravdu pečlivě zvážit, zda jsou veškeré stanovené kvalifikační předpoklady skutečně nezbytné pro zajištění řádného a včasného plnění veřejné zakázky prostřednictvím dostatečně kvalifikovaného dodavatele a zda naopak nevedou k bezdůvodnému omezení těch dodavatelů, kteří by jinak byli objektivně schopni danou veřejnou zakázku splnit, přestože nedisponují kvalifikací požadovanou zadavatelem.

² Výjimku z tohoto pravidla obsahuje zákonná úprava podmínek kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení (srov. § 53 odst. 4 ZZVZ) či řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu (srov. § 129 ZZVZ), ve kterých je zadavatel při stanovení kritérií kvalifikace v podstatě limitován jen základními zásadami podle § 6 ZZVZ a obecnou úpravou zadávacích podmínek v § 36 ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu

K prokázání technické kvalifikace pro plnění veřejné zakázky na stavební práce, jejímž předmětem byla výstavba kanalizace, požadoval zadavatel předložení seznamu významných stavebních prací poskytnutých dodavatelem v posledních 5 letech před zahájením zadávacího řízení.

Účastník zadávacího řízení byl povinen mj. prokázat, že v daném časovém období provedl stavební práce spočívající ve výstavbě kanalizace financované z některého z dotačních titulů SFŽP ČR.

Přestože může mít výstavba kanalizace financovaná z dotačních titulů SFŽP ČR jistá specifika, samotný proces není natolik nestandardní, aby byla požadovaná zkušenost nezbytná k plnění poptávaných stavebních prací.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 1 ZZVZ ve spojení s § 73 odst. 6 ZZVZ a porušil zásadu zákazu diskriminace, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ.

5.3 Způsob prokazování splnění kvalifikace**Dotčená ustanovení: §§ 74-79, § 6 ZZVZ**

Zadavatel nesmí nad rámec ZZVZ rozšiřovat ani rozsah požadovaných dokladů o kvalifikaci. Není tak možné např. požadovat k prokázání referencí jiné než v ZZVZ výslovně uvedené doklady.

Příklad nesprávného postupu

Nadlimitní veřejná zakázka na dodávky byla zadávána v otevřeném řízení a zadavatel požadoval k prokázání splnění technické kvalifikace, aby součástí seznamu významných dodávek byly také osvědčení o realizaci těchto významných dodávek.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 1 ZZVZ ve spojení s § 79 odst. 2 písm. b) ZZVZ a porušil zásadu zákazu diskriminace, kterou byl vázán podle § 6 odst. 2 ZZVZ.

5.4 Správnost vymezení podmínek kvalifikace a souvisejících údajů**Dotčená ustanovení: §§ 74-78, § 48, § 122 ZZVZ**

Veškeré požadavky zadavatele na prokázání splnění kvalifikace, s nimi spojená doporučení apod. musí být v souladu se ZZVZ. Pokud např. zadavatel přiloží k zadávací dokumentací vzor čestného prohlášení o splnění určité části kvalifikace, tento dokument musí splňovat veškeré potřebné náležitosti, aby nemohlo dojít k situaci, kdy dodavatel použije zadavatelem vyhotovený vzor čestného prohlášení, ale z důvodu jeho obsahové nesprávnosti, neprokáže splnění kvalifikace v souladu se ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel uvedl v zadávací dokumentaci požadavky na prokázání splnění kvalifikace zcela v souladu se ZZVZ, avšak zároveň doporučil dodavatelům použít k prokázání splnění základní způsobilosti vzor čestného prohlášení přiloženého k zadávací dokumentaci.

V daném dokumentu však nebyly uvedeny údaje týkající kritéria základní způsobilosti podle § 74 odst. 1 písm. b) ZZVZ ve vztahu k daňovým nedoplatkům.

Vybraný dodavatel, veden snahou splnit veškeré požadavky zadavatele, použil poskytnutý vzor, aniž by si všiml výše uvedeného nedostatku. Ten nebyl odhalen ani při posouzení podmínek účasti vybraného dodavatele, se kterým zadavatel následně uzavřel smlouvu na veřejnou zakázku.

Zadavatel tak v důsledku administrativního pochybení nedodržel postup stanovený v § 48 odst. 2 písm. a) ZZVZ ve spojení s § 48 odst. 8 ZZVZ a § 122 odst. 7 a 8 ZZVZ.

5.5 Kvalifikace u veřejných zakázek malého rozsahu spolufinancovaných z OP ŽP a OP ST

Dotčená ustanovení: Oddíl 2.6, bod 2.6.3 Pokynů OP

Při zadávání veřejné zakázky malého rozsahu postupem podle bodu 2.6.3 Pokynů OP není zadavatel povinen stanovit požadavky na prokázání kvalifikace.

Pokud se však zadavatel rozhodne kvalifikaci v určitém rozsahu stanovit, musí zadavatel vzít v úvahu i další zadávací podmínky, aby nedocházelo, např. s ohledem na rozsah veřejné zakázky a délku lhůty pro podání nabídek, k neúměrnému administrativnímu zatížení účastníků výběrového řízení.

5.6 Posouzení splnění podmínek kvalifikace

Dotčená ustanovení: §§ 74-78, § 48, § 122 ZZVZ

Zadavatel musí dbát na to, aby posouzení podmínek splnění kvalifikace, stejně jako ostatních podmínek účasti v zadávacím řízení, odpovídalo požadavkům stanoveným v zadávací dokumentaci v souladu se ZZVZ.

Zadavatel nemůže při posouzení splnění podmínek kvalifikace postupovat tak, aby např. pod dojmem dokladů předložených v nabídkách účastníků zadávacího řízení zvolil výklad stanovených požadavků, který by fakticky vedl k jejich zmírnění nebo naopak zpřísnění.

Příklad nesprávného postupu

Vybraný dodavatel, kterým byl zahraniční účastník zadávacího řízení, prokázal splnění podmínek základní způsobilosti v rozsahu podle § 74 odst. 1 písm. b) až d) ZZVZ pouze ve vztahu k zemi svého sídla, přestože tak měl učinit i ve vztahu k České republice.

Zadavatel přesto dospěl k závěru, že daný účastník zadávacího řízení kvalifikaci v požadovaném rozsahu splnil a uzavřel s ním smlouvu na veřejnou zakázku.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 48 odst. 2 písm. a) ZZVZ ve spojení s § 48 odst. 8 ZZVZ a § 122 odst. 7 a 8 ZZVZ.

5.7 Objasnění kvalifikace

Dotčená ustanovení: § 46 ZZVZ, principy 3E

Pokud z údajů nebo dokladů předložených účastníkem zadávacího řízení není zřejmé, zda splňuje stanovené podmínky kvalifikace v plném rozsahu, může jej zadavatel postupem podle § 46 odst. 1 ZZVZ požádat o jejich objasnění nebo o doplnění dalších údajů či dokladů.

Jedná se o právo zadavatele, nikoliv o jeho povinnost, aby nedocházelo ke zbytečným průtahům v zadávacím řízení za situace, kdy by byl uvedený postup s ohledem na další okolnosti neúčelný. Na druhou stranu lze zadavateli doporučit, aby vždy pečlivě zvážili, zda by takový postup nemohlo pozitivně přispět k výsledku zadávacího řízení.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel při posouzení splnění podmínek kvalifikace shledal, že účastník zadávacího řízení ve své nabídce nepředložil čestné prohlášení o tom, že nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky ve vztahu ke spotřební dani podle § 75 odst. 1 písm. c) ZZVZ ve spojení s § 74 odst. 1 písm. b) ZZVZ.

Tento účastník zadávacího řízení přitom splnil veškeré další podmínky účasti v zadávacím řízení a s ohledem na další okolnosti bylo možné objektivně předpokládat, že by jeho nabídka byla vyhodnocena jako ekonomicky nejvýhodnější a on vybrán k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku.

Zadavatel přesto dospěl k závěru, že tento účastník zadávacího řízení neprokázal splnění podmínek kvalifikace v požadovaném rozsahu a bez dalšího jej vyloučil z účasti v zadávacím řízení.

Přestože zadavatel postupoval formálně správně, s nejvyšší pravděpodobností se tak připravil o možnost výběru dodavatele se skutečně nejvýhodnější nabídkou, což mohlo vést k nedodržení principů 3E.

6 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ NABÍDEK

Zadavatel v zadávací dokumentaci stanoví, že nabídky budou hodnoceny podle jejich ekonomické výhodnosti. Ekonomická výhodnost nabídek se hodnotí na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality včetně poměru nákladů životního cyklu a kvality.

Zadavatel může ekonomickou výhodnost nabídek hodnotit také podle nejnížší nabídkové ceny nebo nejnížších nákladů životního cyklu. ZZVZ současně v § 114 odst. 3 uvádí výjimky, kdy zadavatel nesmí stanovit ekonomickou výhodnost pouze na základě nejnížší nabídkové ceny (jedná se o služby uvedené v oddílu 71 hlavního slovníku jednotného kvalifikačního systému a služby v kategorii 1 nebo 5 přílohy č. 4 ZZVZ).

Zadavatel dále musí v zadávací dokumentaci stanovit pravidla pro hodnocení nabídek, která zahrnují kritéria hodnocení, metodu vyhodnocení nabídek v jednotlivých kritériích a váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii. Jestliže zadavatel není objektivně schopen stanovit váhu nebo jiný matematický vztah mezi jednotlivými kritérii hodnocení, uvede je v sestupném pořadí podle významu, který jim přisuzuje.

6.1 Stanovení hodnotících kritérií

Dotčená ustanovení: §§ 114-119, § 6 odst. 1 ZZVZ

Při zadávání veřejné zakázky na základě nejnížší nabídkové ceny se rizika spojená s hodnocením nabídek podstatně snižují, zadavatelé by však měli vést v patrnosti, že v některých případech nemusí nejnížší nabídková cena zajistit skutečně nejvýhodnější řešení plnění veřejné zakázky. Rozhodne-li se však

zadavatel pro hodnocení ekonomické výhodnosti nabídek podle kvality, je povinen stanovit kritéria hodnocení, která vyjadřují kvalitativní, environmentální nebo sociální hlediska spojená s předmětem veřejné zakázky.

Zadavatel především musí popsat pravidla pro hodnocení nabídek natolik jasně a srozumitelně, aby bylo zcela zřejmé, jaká řešení zadavatel preferuje, jakým způsobem bude přidělovat body na základě jednotlivých kritérií hodnocení, stanovovat pořadí nabídek apod. Potenciální účastník zadávacího řízení by měl být na základě stanovených pravidel pro hodnocení nabídek schopen zpracovat nabídku, která bude vyhovovat stanoveným kritériím hodnocení v co možná nejvyšší míře.

Nevhodná, nejasná a netransparentní hodnotící kritéria mohou odradit potenciální účastníky zadávacího řízení od podání nabídky nebo mohou vést k výběru dodavatele, jehož nabídka ve skutečnosti není ekonomicky nejvýhodnější.

Příklad nesprávného postupu:

Zadavatel v rámci zvoleného základního hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky stanovil, že mimo jiné bude hodnotit náklady životního cyklu. Kritéria hodnocení pak byly stanoveny následujícím způsobem: „*nabídková cena*“ s váhou 50 %, „*provozní náklady*“ s váhou 30 %, „*kvalita plnění*“ s váhou 10 % a „*délka záruční doby*“ s váhou 10 %, aniž by blíže specifikoval jejich obsah a způsob hodnocení.

Zadavatel předně nevhodně hodnotil náklady životního cyklu v rámci dvou samostatných kritérií „*nabídková cena*“ a „*provozní náklady*“, jejichž váhy přitom nijak nerefletovaly skutečný poměr mezi výší pořizovacích a provozních nákladů. V případě kritéria „*kvalita plnění*“ nebylo vůbec zřejmé, na základě jakých skutečností, a jakým způsobem mají být podané nabídky hodnoceny. U kritéria „*délka záruční doby*“ zadavatel nestanovil maximální hodnotu odpovídající jeho skutečným potřebám, čímž účastníkům zadávacího řízení umožnil nabídnout nereálné hodnoty přesahující skutečnou technickou životnost pořizovaného výrobku a negativně ovlivnit výsledek hodnocení nabídek.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 36 odst. 3 ZZVZ, § 116 odst. 1 ZZVZ a porušil zásadu transparentnost, kterou byl vázán podle § 6 odst. 1 ZZVZ.

6.2 Hodnocení na nejnížší nabídkovou cenu u rámcových dohod

Dotčená ustanovení: §§ 114-119, § 6 odst. 1 ZZVZ

V případě rámcových dohod, u kterých je vybraný dodavatel určován na základě nejnížší nabídkové ceny, je situace složitější, a to pokud je poptáváno mnoho položek/komodit. Především z důvodu, že zadavatel nemůže (ani to není vhodné) určit přesný počet jednotlivých komodit, jež budou odebrány za dobu účinnosti rámcové dohody, a tedy celkovou cenu.

Zadavatel může stanovit pouze předpokládaný objem konkrétních komodit na základě poptávky z předchozích let či na základě predikce vývoje vlastních potřeb po dobu účinnosti rámcové dohody. Hodnotit nejnížší nabídkovou cenu tak lze podle celkového objemu komodit za celou dobu rámcové dohody nebo například „*spotřebním košem*“, tzn. pouze nejdůležitějším vybraným položkám, kterým byla přidělena určitá váha (důležitost).

Je samozřejmé, že přesný objem jednotlivých komodit se může od predikce stanovené na začátku zadávacího řízení částečně lišit, jedná se vždy pouze o odhad a předpokládaný odběr. Zadavatel by však

měl tento svůj předpoklad něčím odůvodnit (podložit vlastní analýzou či vycházet z odběru v minulých letech).

Příklad nesprávného postupu:

Zadavatel v otevřeném nadlimitním řízení na uzavření rámcové dohody na služby související s čištěním lesa stanovil hodnocení podle nejnížší nabídkové ceny, přičemž jako nejvýhodnější stanovil nejnížší součet jednotkových cen všech položek.

Tímto postupem by zadavatel sice vybral nelevnější nabídku, avšak pouze za předpokladu, že by bylo odebíráno stejné množství od všech položek. U poptávaných služeb tomu tak zpravidla nebude, vzhledem k tomu, že byla poptávána široká škála služeb (odstraňování nežádoucích dřevin, prořezávky, odstranění keřů a náletů, odklizení klestu atd.).

Při pořizování takto nehomogenních služeb je vhodné určit váhy u jednotlivých služeb podle očekávaného odběru (nebo těch často odebíraných), neboť cena nejvíce odebíraných služeb má největší vliv na celkovou cenu.

Zadavatel tak nedodržel § 114 ZZVZ, protože nabídky nejsou hodnoceny na základě ekonomické výhodnosti a nejnížší nabídkové ceny.

7 LHŮTA PRO PODÁNÍ NABÍDEK NEBO ŽÁDOSTÍ O ÚČAST

Dotčená ustanovení: § 54, § 57, § 59, § 62, § 132 odst. 1, § 135 odst. 1 písm. b), § 139 odst. 2, § 141 odst. 3, § 6 odst. 1 ZZVZ

Zadavatel musí veškeré lhůty stanovit tak, aby byla zajištěna přiměřená doba pro vyžadované úkony dodavatelů. Lhůty pro podání nabídek, předběžných nabídek nebo žádostí o účast musí zadavatel stanovit alespoň v takové délce, jakou vyžaduje ZZVZ či Pokyny OP, a to v celých dnech (24 hod.). Při stanovení těchto lhůt musí zadavatel zohlednit též skutečnost, že počínají běžet dnem následujícím po dni, kdy byl učiněn rozhodný úkon, kterým je typicky např. zahájení zadávacího řízení.

Příklad nesprávného postupu:

Zadavatel ve zjednodušeném podlimitním řízení na dodávky výpočetní techniky zahájeném v pondělí 5. ledna 2026, stanovil lhůtu pro podání nabídek do úterý 20. ledna 2026, 9:00 hod. Délka lhůty tak činila pouze 10 pracovních dnů a 9 hodin, namísto zákonem stanovených 11 pracovních dnů.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 54 odst. 1 ZZVZ.

8 ZMĚNA NEBO DOPLNĚNÍ ZADÁVACÍ DOKUMENTACE

Dotčená ustanovení: §§ 98 a 99, § 6 odst. 1 a 2 ZZVZ

Zadavatel je oprávněn změnit nebo doplnit zadávací dokumentaci za podmínek stanovených v ZZVZ či v Pokynech OP. Avšak pokud tak učiní, musí vždy zároveň zvážit, zda povaha změny nebo doplnění

zadávací dokumentace nevyžaduje současně přiměřené prodloužení lhůty pro podání nabídek, předběžných nabídek nebo žádostí o účast.

Dojde-li ke změně nebo doplnění zadávací dokumentace, která může rozšířit okruh možných účastníků zadávacího řízení, prodlouží zadavatel lhůtu tak, aby od odeslání změny nebo doplnění zadávací dokumentace činila nejméně celou svou původní délku, tedy skutečnou délku původní lhůty stanovené zadavatelem, nikoli pouze délku minimální lhůty dle ZZVZ, resp. Pokynů OP, která může být v některých případech kratší.

Příklad nesprávného postupu:

Zadavatel v průběhu lhůty pro podání nabídek provedl změny zadávací dokumentace, když mj. v návaznosti na žádost dodavatele zmínil podmínky technické kvalifikace takovým způsobem, který mohl rozšířit okruh možných účastníků zadávacího řízení.

Zadavatel přitom nijak neprodloužil lhůtu pro podání nabídek, ačkoliv byl povinen ji prodloužit tak, aby od uveřejnění dané změny činila nejméně celou svou původní délku.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 99 odst. 2 ZZVZ.

9 PŘEDKLÁDÁNÍ ORIGINÁLŮ ELEKTRONICKÝCH DOKUMENTŮ

Obecně platí, že má-li být elektronický dokument originálem, musí obsahovat kvalifikovaný elektronický podpis. Pakliže má dodavatel dokument v originálu pouze v listinné podobě, je nutné, aby zajistil jeho autorizovanou konverzi, a to např. prostřednictvím poboček CzechPOINT.

Na druhou stranu, dokumenty, které vznikly jako originály elektronicky, nemusejí mít uznávaný elektronický podpis. Jedná se např. o prohlášení jiné osoby vystavené elektronicky, kdy postačí prostý elektronický podpis (bez přívlasku).

10 VÝBĚR DODAVATELE

Dotčená ustanovení: §§ 122-123 ZZVZ

Zadavatel vybere k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku účastníka zadávacího řízení, jehož nabídka byla vyhodnocena jako ekonomicky nejvýhodnější podle výsledku hodnocení nabídek, případně jej může vybrat i bez provedení hodnocení nabídek, pokud se jednalo o jediného účastníka zadávacího řízení.

V návaznosti na výběr dodavatele nesmí zadavatel opomenout související administrativní povinnosti zahrnující v případě zadávacího řízení zejména výzvu vybranému dodavateli k předložení dokladů o jeho kvalifikaci a dalších údajů nebo dokladů stanovených v ZZVZ a odeslání oznámení o výběru dodavatele splňující zákonné náležitosti.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel před uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku nezjistil údaje o skutečném majiteli vybraného dodavatele a dále jej nevyzval k předložení dokladů o jeho kvalifikaci, přestože je neměl k dispozici.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 122 odst. 3 písm. a) ZZVZ a 122 odst. 4 a 5 ZZVZ, přičemž neměl postaveno najisto, zda neexistují důvody k vyloučení vybraného dodavatele podle § 122 odst. 8 ZZVZ nebo § 124 odst. 3 ZZVZ.

11 STŘET ZÁJMŮ

Dotčená ustanovení: § 44 ZZVZ, § 4b zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů

Zadavatel je povinen vyloučit ze zadávacího řízení dodavatele nebo poddodavatele, jehož prostřednictvím dodavatel prokazuje kvalifikaci, pokud veřejný funkcionář nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v obchodní společnosti. Zadavatel zároveň nesmí takovému dodavateli zadat veřejnou zakázku malého rozsahu (srov. § 4b zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů).

Zadavatel zároveň v zadávacím řízení postupuje tak, aby nedocházelo ke střetu zájmů dle § 44 ZZVZ. Dle § 44 ZZVZ je střetem zájmů situace, kdy zájmy osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení, mají nebo by mohly mít vliv na výsledek zadávacího řízení, ohrožují jejich nestrannost nebo nezávislost v souvislosti se zadávacím řízením. Zájemem těchto osob se rozumí zájem získat osobní výhodu nebo snížit majetkový či jiný prospěch zadavatele.

Účelem úpravy střetu zájmů v zákoně č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů, je ochrana řádného výkonu významných veřejných funkcí (a zamezení tomu, aby veřejný funkcionář konal ve svůj osobní prospěch). Míří tedy přímo na veřejného funkcionáře, kdy, zjednodušeně řečeno, veřejná zakázka nesmí být přidělena veřejnému funkcionáři resp. „jeho“ obchodní společnosti – a to bez dalšího.

V případě úpravy střetu zájmů v ZZVZ míří střet zájmů na samotné zadávací řízení, a to primárně na osoby, které připravují zadávací řízení či které rozhodují o jeho průběhu.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel v průběhu zadávacího řízení zjistí, že se na přípravě zadávacích podmínek, konkrétně technické specifikaci předmětu plnění, podílela osoba v blízkém příbuzenském vztahu s jednatelem obchodní společnosti, jež se má stát vybraným dodavatelem.

Zadavatel vyhodnotil toto propojení osob jako bezvýznamné a rozhodl se s vybraným dodavatelem podepsat smlouvu.

Zadavatel nedodržel § 44 odst. 1 ZZVZ, jelikož nepřijal žádné opatření k nápravě a odstranění střetu zájmů.

Příklad správného postupu

Zadavatel v průběhu zadávacího řízení zjistí, že se na přípravě zadávacích podmínek, konkrétně technické specifikaci předmětu plnění, podílela osoba v blízkém příbuzenském vztahu s jednatelem obchodní společnosti, jež se má stát vybraným dodavatelem.

Vzhledem k tomu, že se jedná o situaci, kterou nelze zhojit např. vyloučením člena hodnotící komise, zadavatel přistoupil k vyloučení tohoto účastníka zadávacího řízení dle § 48 odst. 5 písm. b) ZZVZ.

Zadavatel v této situaci mohl taktéž přistoupit ke zrušení zadávacího řízení.

12 UZAVŘENÍ SMLOUVY NA VEŘEJNOU ZAKÁZKU

Dotčená ustanovení: § 51 odst. 3, § 124 odst. 4 ZZVZ

Zadavatel je povinen uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku v souladu se zadávacími podmínkami a nabídkou vybraného dodavatele. Možné jsou pouze formální úpravy nijak nezasahující do podstaty smluvního vztahu, přičemž lze analogicky aplikovat dále uvedená hlediska podstatné změny závazku ze smlouvy podle § 222 odst. 3 ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu:

Zadavatel rozhodl o výběru dodavatele, který v návrhu smlouvy na veřejnou zakázku uvedl záruční dobu na předmět plnění v délce 20 měsíců (zadavatel přitom požadoval 24 měsíců) a výši smluvní pokuty za prodlení s dodáním předmětu plnění ve výši 0,2 % ze smluvní ceny za každý započatý den prodlení (zadavatel požadoval 0,5 %).

Zadavatel následně uzavřel smlouvu na veřejnou zakázku ve znění podmínek navržených dodavatelem, resp. ve znění podmínek, které neodpovídaly zadávacím podmínkám.

Zadavatel tak nedodržel § 51 odst. 3 ZZVZ a § 124 odst. 4 ZZVZ.

13 ZMĚNA ZÁVAZKU ZE SMLOUVY NA VEŘEJNOU ZAKÁZKU

Dotčená ustanovení: § 222, § 6 odst. 1 a 2 ZZVZ

Není-li v ZZVZ stanoveno jinak, nesmí zadavatel umožnit podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku po dobu jeho trvání bez provedení nového zadávacího řízení.

Podstatnou změnou závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku je taková změna smluvních podmínek, která by umožnila účast jiných dodavatelů nebo by mohla ovlivnit výběr dodavatele v původním zadávacím řízení, pokud by zadávací podmínky původního zadávacího řízení odpovídaly této změně, měnila ekonomickou rovnováhu závazku ze smlouvy ve prospěch vybraného dodavatele, nebo vedla k významnému rozšíření rozsahu plnění veřejné zakázky. Není přitom nijak rozhodné, zda takovou podstatnou změnu zadavatel umožní např. uzavřením dodatku ke smlouvě, nebo pouze svou nečinností.

K takovýmto podstatným změnám nejčastěji dochází v důsledku nedodržování stanovené doby plnění ze strany dodavatelů a následného neuplatnění odpovídajících smluvních sankcí ze strany zadavatele, dále v důsledku změn na pozicích osob, jejichž prostřednictvím byla prokazována kvalifikace, aniž by bylo prokázáno splnění kvalifikačních předpokladů „nové“ osoby, případně v důsledku neuplatnění nebo nevymáhání smluvní bankovní záruky. Stejně tak, není-li v ZZVZ stanoveno jinak, nesmí zadavatel umožnit podstatnou změnu podmínek rámcové dohody po dobu jejího trvání bez provedení nového

zadávacího řízení nebo podstatnou změnu podmínek uvedených v rámcové dohodě při zadávání veřejných zakázek na základě rámcové dohody.

Zároveň však nelze odhlédnout od toho, že ZZVZ obsahuje celou řadu výjimek, při jejichž splnění se změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku nepovažuje za podstatnou, a to v § 222 odst. 2, 4 až 10 ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu:

Zadavatel veřejné zakázky na revitalizaci městského parku stanovil jako jedno z hodnotících kritérií „*doba realizace v týdnech*“. Smlouva byla uzavřena s dodavatelem, který v nabídce uvedl maximální dobu 8 týdnů.

V průběhu realizace plnění zadavatel uzavřel s vybraným dodavatelem dodatek, v němž se dohodli z kapacitních důvodů na straně dodavatele na prodloužení doby realizace o další 4 týdny, aniž by byly za toto prodloužení vymáhány smluvní pokuty v souladu se smlouvou. Pokud by vybraný dodavatel uvedl již v nabídce dobu realizace 12 týdnů, jeho nabídka by nebyla hodnocena jako nejvýhodnější, ale umístil by se až jako druhý v pořadí.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 222 odst. 3 písm. a) a b) ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu:

Na základě zadávacího řízení, ve kterém byla jediným hodnotícím kritériem nejnižší nabídková cena za vzorový „*nákupní koš*“ blíže specifikovaných položek předmětu rámcové dohody, uzavřel zadavatel rámcovou dohodu na dodávky výpočetní techniky s jedním účastníkem. V příloze rámcové dohody byl uveden položkový ceník.

Při zadávání jednotlivých veřejných zakázek však zadavatel umožnil dodavateli nabízet mu pořizované zboží za vyšší ceny, než byly stanoveny v příslušné příloze rámcové dohody.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 131 odst. 5 ZZVZ ve spojení s § 222 odst. 3 písm. b) ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu:

Zadavatel veřejné zakázky na stavební práce požadoval po vybraném dodavateli bankovní záruku pokrývající celou dobu realizace díla (min. 3 roky). Vybraný dodavatel však předložil bankovní záruku uzavřenou pouze na dobu 1 roku a zadavatel se s takovou bankovní zárukou spokojil.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 222 odst. 3 písm. a) a b) ZZVZ.

14 POVINNOST UVEŘEJNĚNÍ A ARCHIVACE

14.1 Povinnost uveřejnění při zahájení a v průběhu zadávacího řízení

Dotčená ustanovení: § 212 ZZVZ

Uveřejňování informací o veřejné zakázce dle požadavků ZZVZ či Pokynů OP je nezbytné pro zajištění odpovídající míry transparentnosti celého procesu zadávání i dalších navazujících úkonů. Ze zřejmých důvodů je zcela stěžejní dodržet povinnost uveřejnění zejména při zahájení zadávacího řízení.

Zadavatel je dále povinen zajistit vzájemný soulad veškerých informací o veřejné zakázce uveřejněných na různých místech (typicky ve VVZ, v TED a na profilu zadavatele). Pokud pak zadavatel např. v průběhu zadávacího řízení provede změnu zadávací dokumentace, která se týká i údajů uveřejněných ve VVZ či v TED, musí vedle uveřejnění takové změny na profilu zadavatele provést též úpravu formulářů uveřejněných ve VVZ či v TED.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel odeslal k uveřejnění ve VVZ a TED oznámení o zahájení zadávacího řízení, ve kterém bylo mj. uvedeno, že lhůta pro podání nabídek končí 31. 3. 2025 a dále že k prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů podle § 79 odst. 2 písm. b) ZZVZ požaduje předložení seznamu významných dodávek, ze kterého bude vyplývat, že dodavatel realizoval v posledních 3 letech před zahájením zadávacího řízení min. 3 dodávky odpovídající stanovené specifikaci v hodnotě 2 mil. Kč bez DPH za každou takovou dodávku.

V textové části zadávací dokumentace, kterou zadavatel uveřejnil na profilu zadavatele, bylo však mj. uvedeno, že lhůta pro podání nabídek končí až 15. 4. 2025 a že k prokázání splnění výše uvedených technických kvalifikačních předpokladů požaduje předložení dokladů, ze kterých bude vyplývat, že dodavatel realizoval v posledních 3 letech před zahájením zadávacího řízení pouze min. 1 dodávku v hodnotě 2 mil. Kč bez DPH za každou takovou dodávku. Podmínky v textové části zadávací dokumentace pak zadavatel uplatňoval i v průběhu zadávacího řízení.

Požadavky uvedené v oznámení o zahájení zadávacího řízení tak byly znatelně „přísnější“ než související požadavky uvedené v textové části zadávací dokumentaci, resp. skutečné požadavky zadavatele. Přitom potenciální účastník zadávacího řízení se o záměru zadavatele zadat veřejnou zakázku a o podmínkách své účasti může dozvědět primárně právě z oznámení o zahájení zadávacího řízení, přičemž po něm nelze požadovat, aby se domníval, že textová část zadávací dokumentace uveřejněná na profilu zadavatele bude obsahovat jiné, mírnější požadavky než ty, které jsou uvedeny v oznámení o zahájení zadávacího řízení.

Uvedeným rozparem tak mohlo dojít k odrazení potenciálních účastníků zadávacího řízení.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 212 odst. 8 ZZVZ a porušil zásady transparentnosti a zákazu diskriminace, kterými byl vázán podle § 6 odst. 1 a 2 ZZVZ.

Příklad nesprávného postupu

Zadavatel prostřednictvím změny zadávací dokumentace, kterou uveřejnil na profilu zadavatele, prodloužil lhůtu pro podání nabídek. Neodeslal však zároveň opravný formulář k uveřejnění ve VVZ a v TED, ve kterých i nadále zůstala uvedena původní, již neaktuální lhůta pro podání nabídek.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 212 odst. 8 ZZVZ a porušil zásady transparentnosti a zákazu diskriminace, kterými byl vázán podle § 6 odst. 1 a 2 ZZVZ.

14.2 Povinnost uveřejnění informací po ukončení zadávacího řízení a uveřejnění smlouvy v registru smluv

Dotčená ustanovení: § 219 ZZVZ, § 2 odst. 1 ZoRS

Někteří zadavatelé po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku nevěnují náležitou pozornost povinnosti uveřejnění informací o zadání veřejné zakázky. Související úkony považují za zbytečnou administrativní zátěž a zlehčují jejich význam, opakovaně nedodržují lhůty stanovené k uveřejnění takových informací, případně jejich uveřejnění zcela opomíjejí či v uveřejněných dokumentech neuvádějí některé povinné údaje apod.

Přestože nedodržení povinnosti uveřejnění po zadání veřejné zakázky z logiky věci nemůže ovlivnit výběr dodavatele, představuje vždy porušení zásady transparentnosti a vystavuje zadavatele riziku vzniku odpovědnosti za související přestupek. Prostřednictvím registru smluv se pak povinně uveřejňuje mj. soukromoprávní smlouva, tedy i smlouva na veřejnou zakázku, v případě, že alespoň jednou ze stran takové smlouvy je subjekt podle § 2 odst. 1 ZoRS a na smlouvu jako takovou, povinný subjekt anebo druhou smluvní stranu nedopadá některá z výjimek stanovená ZoRS nebo jiným právním předpisem. Smlouva, na kterou se vztahuje povinnost uveřejnění podle ZRS, nabývá účinnosti nejdříve dnem jejího uveřejnění v registru smluv.

Není-li taková smlouva uveřejněna ani do tří měsíců ode dne jejího uzavření, platí, že je zrušena od počátku. Tímto se příjemce dotace jakožto povinný subjekt může dostat do situace, kdy výdaje z předmětné zakázky mohou být považovány za nezpůsobilé s ohledem na skutečnost, že k plnění došlo na základě neplatné smlouvy.

Tento nežádoucí stav se však dá narovnat dodatečným zveřejněním smlouvy v registru smluv, a to s odvoláním na § 219 odst. 5 ZZVZ, který stanoví, že smlouva se považuje za uzavřenou v zadávacím řízení, pokud její obsah odpovídá obsahu smlouvy, která byla uzavřena v zadávacím řízení a byla od počátku zrušena z důvodu neuveřejnění v registru smluv.

Zadavatelům se tedy důrazně doporučuje zveřejňovat smlouvy v registru smluv ve lhůtě stanovené v ZoRS, případně aby sjednali nápravu v co možná nejkratší době po tom, co byla smlouva zrušena od počátku.

Neuveřejnění smlouvy v registru smluv přitom může v krajním případě vést až k jejímu zrušení od počátku.

14.3 Uchování dokumentace o zadávacím nebo výběrovém řízení

Dotčená ustanovení: § 216 ZZVZ

Zadavatel je povinen uchovávat dokumentaci o zadávacím řízení v rozsahu stanoveném v ZZVZ a dokumentaci o výběrovém řízení v rozsahu stanoveném v Pokynech OP, a to v takové podobě a rozsahu, aby byla objektivně možná kontrola souladu zadání veřejné zakázky se ZZVZ, Pokyny OP a dalšími předpisy. Nejsou-li veškeré úkony zadavatele řádně zdokumentovány, je nepřezkoumatelné, zda skutečně postupoval v souladu se ZZVZ či Pokyny OP.

Příklad nesprávného postupu

Vybraný dodavatel nahradil v nabídce doklady o své kvalifikaci předložením čestného prohlášení. Na výzvu zadavatele podle § 122 odst. 3 ZZVZ pak předložil zadavateli elektronické originály dokladů o své kvalifikaci, a to prostřednictvím zpráv zaslaných do datové schránky zadavatele.

Zadavatel tyto doklady sice posoudil, neuchoval je však jako součást dokumentace o veřejné zakázce. Z datové schránky zadavatele pak byly související zprávy automaticky smazány po uplynutí 90 dnů od doručení. Z toho důvodu nebylo následně přezkoumatelné, zda vybraný dodavatele skutečně splnil součinnost k uzavření smlouvy ve výše uvedeném smyslu.

Zadavatel tak nedodržel postup stanovený v § 216 odst. 1 ZZVZ a porušil zásadu transparentnosti, kterou byl vázán podle § 6 odst. 1 ZZVZ.

15 UŽITEČNÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

Informační systém o veřejných zakázkách:

<http://www.isvz.cz>

Portál o veřejných zakázkách a koncesích:

<http://www.portal-vz.cz>

Metodiky Ministerstva pro místní rozvoj k ZZVZ:

<http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,-o-zadavani-verejnych-zakazek>

Stanoviska expertní skupiny Ministerstva pro místní rozvoj k ZZVZ:

<https://portal-vz.cz/metodiky-stanoviska/stanoviska/stanoviska-expertni-skupiny-mmr-k-zakonu-o-zadavani-verejnych-zakazek/>

Databáze vybraných rozhodnutí:

<https://portal-vz.cz/metodiky-stanoviska/databaze-rozhodnuti/vybrana-rozhodnuti-v-oblasti-verejnych-zakazek-od-roku-2020/>

Nejčastější auditní zjištění:

<https://portal-vz.cz/metodiky-stanoviska/databaze-rozhodnuti/anonymizovana-nejcastejsi-auditni-zjisteni/>

Stránky sekce veřejných zakázek ÚOHS:

<https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky.html>

Výkladová stanoviska a metodiky ÚOHS:

<https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/metodicka-cinnost/vykladova-stanoviska-a-metodiky.html>

Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 1. až 3. díl:

<https://uohs.gov.cz/cs/informacni-centrum/informacni-listy.html>

Metodické dokumenty k ZRS:

<https://www.dia.gov.cz/cs/nase-cinnosti/na-cem-pracujeme/registr-smluv/metodicke-dokumenty>

Rozsudky Soudního dvora Evropské unie (dříve Evropského soudního dvora):

<https://curia.europa.eu/site/>

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a vybraná rozhodnutí Krajského soudu v Brně:

<http://www.nssoud.cz>

Rozhodnutí ÚOHS:

<https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti.html>